

Prețurile săptămânale: **Joi-a și Dominec'a**; era candu va pretinde importantia materieloru, va esi de trei seu de patru ori in septimana.

Pretiuul de prenumeratiune,
 pentru Austria:
 pe annu intregu 8 fl. v. a.
 diuimetate de annu 4 fl. v. a.
 patrariu 2 fl. v. a.
 pentru Romania si stransinătate:
 annu intregu 12 fl. v. a.
 diuimetate de annu 6 fl. v. a.

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. core pondinti ai nostri, si de a dreptulu la Redactiune **Stationsgasse Nr. 1**, unde sunt a se adresá si corespondintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea seu speditura; câte vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica

Pentru **anunole** si alte comunicatiuni de interesu privatu — se raspunde câte 7 cr. pe linia; repetiri se facu cu pretiu sca diutu. Pretiuul timbrului câte 80 cr. pentru una data se antecipa.

Din caus'a serbatorilor de trei dile ce urma de mane incolu, nrbu celu mai de aprópe alu Albinei va aparé la inceputulu septemanei viitórie.

Budapesta, in 23 dec. n. 1874.

Parlamentele — si celu din Viena, si alu nostru din *Budapesta*, se prorogara pentru serbatori; cestu din urma pana la 9 ian. n.

Dupa reintrunirea Dietei ung. la 9 ianuaru, in data se voru pune la ordinea dilei legile finantiali, firesce acelea, cari — cu mare nevoia, trecura prin ciurulu comisiuniloru speciali.

Notámu aici, cá — cele mai multe si-astépta inca censurarea prin comisiuni; dar cu tóte acesteá ministeriulu si cu partit'a s'a staruesce, ca — proiectele acestoru legi, câte sunt gata, si anume cele mai pucinu dificultate, se se supuna in data la desbatere si votare.

Astfelu guvernulu crede — a-si usiurá si ascurá reesirea in totale; deca adeca Camer'a se va cam obosi intru votarea celoru mai usióre, si apoi asiá cam obosita si -- dedata a dice — da la cele mice, se va plecá mai usioru a dice totu „da“ si la cele mari si grave!

In faci'a acestui planu tacticu alu guvernulu, opoitiunea nu póte stá cu mane in sinu, si ea — intr'adeveru nici nu stá. Va fi lupta cumplita.

Si partit'a nóstra nationale — este vorb'a se iée o positiune cuvenita in acésta cauza, si pentru scopulu acest'a presiedintele din mai multe parti este recercatu, a convocá pe la mediloculu lunei lui ianuaru pre toti membrii la *Budapesta*, cea-ce — nu ne indoimu, cá va urmá. —

Curiosu lucru s'a intemplat in parlamentulu *Greciei*. Opoitiunea fiindu in minoritate, dar neplecata a se supune la volniciele majoritatii guvernamentali, si aflandu cumca in diu'a de 12 dec. majoritatea asupra bugetulu a luat unu concludu, fora ca camer'a se fie fost legalminte completa, — a cerutu la autentizarea protocolulu, ca acelu concludu, cu totu cu protocolulu, se se nimicéscá. Majoritatea s'a opus si cu 80 de voturi contra 61 a respinsu cererea opoitiunii. Acum acésta parasi camer'a si asiá o fece necapabile d'a se completá si d'a lucrá! —

Budapesta, in 22 dec. n. 1874

In decursulu dilei de alalta-ieri, 21 dec. telegrafulu ni aduse unele sciri interesante; mai antaiu din *Roma*, despre aceea, cumca in *Consistoriulu papale*, ce s'a tienutu dominec'a trecuta, intro multe alte numiri de episcopi si arhiepiscopi, este si a celui romanu gr. cat. pentru scaunulu vacante din *Lugosiu*, pentru care scaunu, precum la rondulu seu dupa informatiune secura, dejá a notatu foi'a nóstra, stepanirea tierii a propusu pe dlu *Dr. Victore Mihályi* de Absia, pana aci secretariu metropolitanu in Blasiu; (de altminte buletinulu oficialu alu guvernulu nostru, astadi si vine a dá publicare resolutiunii prenalte inca din 20 noemvre, prin carea parintele *V. Mihályi* este numitu eppu alu *Lugosiului*;) a dóu'a scire din Viena, despre aceea, cumca metropolitulu, romanu ortodosu *Mirone Romanulu*, este dejá numitu consiliariu intimu alu MSale, cu titulu de „*Escelesia*“.

Congresulu electoralu bisericescu din Sibiu, prorogatu la 21 noemvre vechiu, prin chãrti'a comisariulu presiedinte Ioane Metianu, dd. 30 noemvre v. adresa fie-cãrui deputatu specialminte, este convocatu pre diu'a de 15/27 dec. pentru introducerea in scaunu si resp. instalarea a nou alesulu arhiepiscopu si metropolitu. —

La alegerile viitórie.

Se recomanda atentiunei tuturor!

Déca domnii magiari, toti din tote partile, fora diferentia de partita, reconoscu, cá alegerile ce au a se face in decursulu anulu 1875 pentru Diet'a viitória, sunt de importantia vitale pentru patri'a si natiunea loru; de óra ce acelea au se decida, déca — nimicitória de drepturi si de libertáti corrupetória si degradatória de spirite, enervatória de poteri si compromitiatória de Tronu si de natiune politica de astadi — mai are se grasedie in modulu de pana acuma seu se se inlocuiesca cu alt'a, dóra mai buna si onesta; déca — dicemu — domnii magiari dau acésta mare, acésta importantia de mórte si viétia alegeriloru viitórie, — apoi poporale nemagiare, ale patriei, specialminte Romanii, cari — pe langa suferintiele comune cu natiunea magiara, mai au de la acésta pecatósa sistema — inca o degradare si sugrumare nationale — ne mai pomenita de suferitu, de buna séma cá — nu potu mai pucinu se se interesedie de acelesi alegeri.

Dicemu si sustienemu acésta cu tóta tará si energi'a sufletulu nostru, fora se vreu cántusi de pucinu a prejudecá — decisiunei libere si mature a inteligentiei nationale la timpulu seu, in cestiunea de bienuta si pusetiune a sa facia cu Diet'a viitória; ba — pentru a delaturá de la noi si umbr'a de tendintia d'a preocupá, éta dechiarámu din capulu loculu cu tóta francheti'a, cá — sub presiunea greleloru imprejurári, suntemu gat'a a intrá cu lamur'a natiunei in nóue combinatiuni politice-nationale si a ne acomodá cu trupu cu sufletu nóueloru statoriri comune.

Dar — vorb'a e, cá — pentru d'a poté se pasimu, toti cu totii, pe base reali secure, la nóue combinatiuni si — bine intemeiate statoriri, este ne-aperatu de lipsa, a face tóte si a nu omite nemica, spre a lamuri in faci'a lunei situatiunea ce legea si administratiunea magiara ni-au croit'o in patria, ca se se invederdie positivminte, cá — intr'adeveru, acestu statu, cum este elu astadi, mai considera-ne de fii ai patriei? mai are elu locu pentru noi ca atari? — mai ingrigesce elu de interesele nóstre vitali supreme in statu? seu cá, intr'adeveru ne-a degradatu la starea de eloti, si ca pe atari ne-a deslegatu de oblegamentele indreptatitiloru patrioti si ne-a avisatu a ni cautá de capu, a ni vedé de presinte si viitóriu, de viétia si onóre — cum ne va invetiá bunulu Ddiu!

Cu unu cuventu: tienemu si noi de sositu timpulu, d'a ne interesá cátu mai viu si seriosu — de sortea nostra, si spre scopulu acest'a specialminte, d'a cautá si pune in lucrare cu esactitate, ori unde master'a lege ni-a lasatu cátu de pucinu dreptu politicu, dreptu de statu; anume la acésta ocaziune a face, ca nici unu romanu, carui nóu'a lege electoralu magiara i-a datu posibilitatea, d'a fi alegetoriu pentru legelativ'a tierii,

— si apoi si pentru reprezentantiele municipale, acestu dreptu se nu si-lu lase ne-asecuratu si la timpulu si loculu seu nefolositu, conformu contielegeriloru comune, spre binele comunu.

Acésta este, ce am dorí se legámu cu cele mai calduróse legátu de anim'a si sufletulu carturariloru si conducetóriloru poporulu nostru de pretotindeiná; acésta este, la care in acestu momentu supremu — venimu a provocá atentiunea publica cu tota intetirea.

Ministrulu regiu ung. de interne — dejá printr'unu emisu alu seu cátra tóte municipalitátile din tíera a ordenatu *alegera comisiuniloru centrali, conducetórie de alegeri*, si prin acele comisiuni emite-rea in data a comisiuniloru conscrietórie de alegetori prin comune, si inca astfelu, ca lucrarea de prima conscriere, adeca prim'a consemnatiune comuna a alegetóriloru, pana la finea lunei lui ianuaru 1875 se fie inchiaata!

Acésta prima consemnare, ce e dre ptu, se face din oficiu, pe temeiulu dateloru de la derogatoriile publice despre avera si contributiunea fie-cãrui: dar — totu este ne-aperatu de lipsa ca fie-cine se se ingrigésca a controlá, cá óre intr'adeveru comisiunea insémna-lu dupa lege si dreptate in list'a alegetóriloru, pentru ca in casulu de lipsa se póta reclamá si chiar apelá la Curi'a regia spre cáscigarea dreptulu seu.

Ací mai vertosu cárturarii nostri de prin camune, anume domnii preoti si invetiatori, trebue se fie cu cea mai neadormita atentiune, ca poporulu nostru, din caus'a nepriceperei sale, se nu se faca nedreptate.

Si — aci credemu a fi loculu, unde si noi se reflectámu pre alegetorii nostri, cá dupa lege, anume dupa punctulu 5 alu §-lui 12, numai acei'a vor fi inscrii intre alegetori, cari pan' la diu'a conscriptiunei si-vor fi respinsu tóta darea directa de statu de pe anulu premersu conscriptiunei, adeca in casulu de facia, de pre anulu 1874, seu — pentru acei'a, cari sunt in restantia de dare de pre mai multi ani, déca de la 1 ianuaru 1874 pan' la inceperá conscriptiunii vor fi respinsu din restantie celu pucinu atát'a, cátu face darea loru directa de statu pe anulu 1874. (§. 108.) De aci este invederatu cá, avendu a fi incepute conscrierile de alegetori in tóta tíer'a, delocu in cele d'antaiu dile ale lunei lui ianuaru 1875 dupa cal. nou, toti cáti au censulu, si peste totu calificatiunea normata in capitulu antaiu (§§. 1. — 16) alu legii, si dorescu a fi reconoscuti de alegetori si introdusi in consemnarea alegetóriloru, acum in data, fora tóta intardiarea au se grabésca a-si platí restanti'a de dare directa intréga de pre anulu 1874.

In partile *Transilvantei*, conscrierea de alegetori prin comune va incepe 14 dile mai tardiu; de ora-ce acolo mai autai de tóte dupa, §. 109, vor avé a se alege prin comune alegetorii dupa fumuri; apoi vor esi comisiunile de trei, pentru d'a conscrie pre alegetori, intre cari voru intruce in liste si pre celu unulu seu pre cei doi alesi dupa fumuri

Nota bene! Aci bine se-si insémue poporulu nostru, celu chiamatu a alege pre alegetorii dupa fumuri, ca se nu alega dóra dintre aceia, caroru si asiá dupa avera, si resp. contributiunea seu oficiulu loru li se cuvine dreptulu de alege; cáci prin atare alegere ar perdu-nulu sen dóue voturi, — cea-ce in diu'a de astadi — este forte multu!

Cáci — se nu perdemu din vedere, cá precum stá astadi legea, pre langa enormitatea censulu pentru poporulu nostru din *Transilvania*, propriamente voturi secure si de buna incredere, vor avé mai numai in preoti, invetiatori si — déca alegerile vor fi cu buna socotéla, si in cei alegetori dupa fumuri. De aceea noi — desclinitu atragemu atentiunea publiculu nostru din *Transilvania* asupra acestoru voturi, cari in casu de lipsa singure dora voru fi chiamate a ni salvá interesele nationale de total'a cutropire ce le amenintia.

Si — cu atát'a inchiaiamu pentru asta data. Credemu, cá intru tóte câte insiraramu si esplicaramu si indemnaramu mai susu, toti inteligintii nostri, de ori si unde, si de ori-ce partita ar fi ei, mai vertosu — toti domnii colegi *diaristi*, ni voru aprobá si spriginí intre-prinderea, in care buna credintia noi, in celu mai d'aprove nru vom continuá a dá explicatiunile si indrumárele mai departe.

Legea nóua electoralu, pre cum stimabilu cetitori ai Albinei se potu convinge, urmámu a o publicá din fuga, astfelu incátu pana in 8 dile ea va fi terminata in „*Albina*“, ér pana in 14 dile sperámu a o fi scosu si retiparita separatu intr'o brosiurea, pre carea pe langa unu pretiu bagatelulu de 20 cr. ne oblegámu a o spedá franco, ori-unde se va cere; si am dorí, ca nici unui carturariu alu nostru se nu i lipsésca.

Ne-am adoperatu a o traduce cátu se póte de essactu, si totusi mai usioru de intelesu, de cátu chiar testulu originalu magiaru. Sperámu, cá precum legea comunale a nóstra chiar multoru unguri a imparutu mai usioru de priceputu si li-a facutu deci bune servitia, intocmai va fi si cu legea electoralu.

Primimu deci comande pentru acésta lege, fie pentru câte 1 esemplariu 20 cr. cu totu cu pósta, seu fie pentru mai multe. Bani rogámu a se tramite prin avise postali, impréuna cu pretiuul Albinei, seu separatu. —

Budapesta, in 22 dec. n. 1874.

(La alegerile prin comitate.) Ei bine: vremu se scimu, vremu se audimu, vremu se provocámu, se se redice — ori de unde din sinulu natiunei nóstre de sub corón'a Ungariei se se redice, déca essistu voci, mácar cátu de pucine, déca essiste mácar un'a, mácar si numai un'a, dar solida, voce cu onóre si ratiune, care la Ddiu si la cugetu se póta afirmá, cá — este causa de multumire si de incredare facia de sistem'a si guvernulu magiaru de la 1867 in activitate.

Déca se vor gasi atari voci, seu mácar un'a ataru între Romani, déca — cum diseram, mácar numai unulu dintre barbatii nostri onorabili si nepreocupati prin favoruri de susu va cutesá, a face o marturia pentru buntatea sistemci si stepanirii de astadi, atunci noi vom poté pune temeiul pe reporturile, cu cari se lauda in gura mare guvernamentaliu nostri cumca — in comitatele nóstre pretotindenii la alegerile municipale, si asiá si in momentu, la alegerile comisiuniloru centrali — au esitu din urna deákisti si — mai numai deákisti!

Er déca va fi precum scimu noi din esperintia, cá — nu essiste între Romani sufletu de omu multiamitu, sufletu de omu nevotematú de mórte prin politic'a si portarea domniloru magiari dela potere, sufletu de omu care diu'a nóptea se nu oftedie la ceriu dupa mantuire de acésta ciurma politica ce ne-a cuprinsu si ne sugruma de mórte in acésta patria doioasa a nóstra, — déca va fi asiá, apoi atunci noi alegerile deákiste de prin municipale nóstre

nu le putem considera, de câtu de unu escamotagiu siarlatanu, ca si sute altele asemenea maistrisii despotice ale domnilor de la putere, si — in acestu casu noi — éta li spunem verde in ochi, câ — pre candu pe noi vréau sè ne insiale, pe sine se facu de rusine, patria comuna, natiunea magiara — o espunu infam, tronulu lu-aducu in cea mai grea suspiciune si chiar compromisiune! Insielatiunea publica striga la ceriu!

Noi credemu, câ — de candu e lumea, si — de candu s'au intrudusu in lume formele de dreptu, de constitutiune, de guvern palamentare inca n'a fostu partita sèu clica, care cu atât'e cutoresc ôrba, in faci'a lumoi sè fia abusat de domnia magiari de la putere, si — noi suntemu convinsi, câ acèsta temeraria vatemare a celor mai sacre legaturi intre statu si intre poporu — nu pôte a nu se resbunâ amaru si durabilmente in contr'a vatomatoriloru si inca pe generatiuni in nainte! Calamitatea publica, generale de astadi, in tier'a intréga, pre care noi am prevediut'o si predi's'o, — tremurarea patriotiloru adeverati de consecutiile ei, necertitudinea stării statului macar pe trei dile nainte: tôta acèsta ticalosia — fora asemenare in istori'a gintiloru, nu este decâtu armarea logica si naturale a politicei nemorali a domnilor dela 1867 in coci.

„Câ dôra si-mai aduce a minte cetitorulu de — blastematele abuzuri si netrebnié, pre cari cu ocasiunea alegeriloru de la 1872 le-au comisiu comisiunile centrale deakiste — in tota tier'a, in contra opozitiunei. S'au intemplota scena, revoltatorie de sange, nainte ochiloru publicului, si Cléo le va insemnâ acelea in tabl'a sa ca rare probe din epoc'a scandalorulu publice, spre ingrodirea sècleloru viitorie!“

„Asi'a se vede, câ laditi'a pandorei dela 1872 cu scandalele inca nu s'a inchisu. Sèu — deca timpulu o va fi inchisu, apoi astadi desperatiunea guvernamentaliloru vré er s'o deschida, — pentru ca, pre cum la 1872, asi'a si acuma — *cu ori ce pretiu si pre ori ce cale* — sè apuce érasî in mana majoritatea, si prin netrebni'a sa politica sè termine deschiderea mormentulu pentru natiune!“

„Si ôre — intr'adeveru trebuie sè péra acèsta natiune — in dintii de hiena ai volniciei politice dualistice?!“

Atfelu se espotoréda cu tôta indignatiunea sufletulu sèu. Redactiunea de la „Magy. Ujság“, in fruntea nrului acestei foi de dominec'a trecuta.

Ei bine, dar — cum se mai strigâmu noi, deca unu patriotu magiaru a ajunsu la acestu tonu? — Cum sè inferâmu noi faptele pentru noi insielatorie si umilitorie ale domnilor deakisti, deca magiarii, conationaliloru, pre cele multu mai pucinu ucidiatorie, dar in contra opozitiunei magiare indreptate, lo punu sub rubrica de — „impertinentie?“

Nu mai scimu, de câtu a-ii deplange pe pacatosii de ei, cari mergu oblu, a sterpi din anim'a poporaloru nemagiare si urm'a de incredere, stima si amóre!

Ei se lauda câ in comitatele nemagiare au re-esitu numai deakisti; dar — de ce nu se lauda mai bine, câ — *li-a succésu a dript la pamentu totalmente pre poporale nemagiare, încâtu nici nu mai potu încercâ sè face opozitiune la alegeri*. Act ar spune adevéru; s'ar arêta ce e dreptu, despoti, precum sunt, dar — nu s'ar dovédî in ochii poporaloru nemagiare de — *tirani, pôtro ni si insielatorii*.

Èn sè facemu o proba, domnilor — magiari de la putere; parasiti poterea — pe 8 dile, sèu câ — sè vi-o îe din mana celu-ce vi-a dat'o, apoi sè chiamâmu poporulu romanu la urna si sè vedemu, deca — *unu unicu votu se va dá in favorea vostra sèu stepanirci sèu politice voastre*. Nu domnilor, nu poporulu, ci — *tirani'a si ciarlantani'a vostra ve alege*. —

Epilogu la procesulu Arnim.

Judecat'a asupra contelui Arnim a esitu in tôta privint'a cam tocmai precum am semnalat'o noi.

Publiculu politicu mai prototindeni'a i a condamnatu politic'a, precum am condamnat'o noi; èr tribunalulu urbanu din Berlin i-a condamnatu o fapta, — pre carea n'o mai potea scusâ de felu, cu pedéps'a cea mai mica, prin o imputatiune câtu se pôte de blanda.

Nota bene! Avemu sè insemnâmu, ca sè se pricepa bine, câ — documentele pentru a câroru instrainare din archivulu legatiunei germane de Versalia este condamnatu Arnim, de si ele dejâ s'au depusu la judeti, totusi cuprinsulu lor nu este cunoscutu publiculu, de ôra-ce ele numai in siedinti'a secreta a tribunalulu s'au cetitu.

Atât'a numai se scie, câ acelea se reducu la conflictulu politicu cu biseri'a catolica, resp. cu capii ei, si atingu resp. es plica tienut'a cancelariulu Bismark facia de acèsta biseric'a.

Dar — tocma aceste scrisori sunt, ale câroru caracteru puru oficiale insusi Arnim l'a reconoscutu, si despre densulu a afirmatu, câ — numai de aceea le-a luat la sine fiindu câ a tienutu a fi lucru periculosu, ca sè le lase in manele succesorulu sèu, principe Hohenzollern carelo este catolicu! Si de aci deci se invederéda, de ce delicata natura trebuie sè fie acele chârtili.

Mai multu. Este conoscutu si chiar prin unu martore valibilu constatatu, câ Arnim chiar prin cuprinsulu acestoru documinte si posesiunea lor — s'a crediutu ascuratu in contra persecutiiloru din partea lui Bismark, persecutiuni tocmai pentru diferenti'a de politica intre ambii; si — éta, tocma aci a fost gresiela lui Arnim, aci unde elu s'a crediutu mai tare, i-a fosta slabitiunea, de carea l'a apucatu Bismark prin lege si l'a trancitu la pamentu. —

Câte judecati de ale foilor europene celoru mari si renumite prin soliditatea tienutei loru ajunsera pana in acestu momentu la conosciint'a publica, tôte reconoscu, cea-ce noi la rondulu nostru, si a nume din capulu loculu am pronunsiatu, — cumca procesulu propriamente este pentru ca lumea sè judece intre politic'a lui Bismark si a lui Arnim, si — tôto aproba, unele chiar redica pana la cèriu politic'a lui Bismark, in tocmai precum noi am cuprinsu caus'a.

Pana si Republicanii francesi, cei intru defavorea causei lor judecati si tractati de Bismark, pana si acèa reconoscu superioritatea si — chiar decorea politicea lui Bismark, precandu de politic'a lui Arnim se indigna.

Nu deci condemnarea lui Arnim, prin tribunalulu de Berlin, pentru instrainarea de 13 acte, referitorie la cèrta cu biseri'a catolica, condamnare sub titulu de „*delictu contra ordinai publice*“ la inchisóre de trei sèu propriamente doué luni, nu acèsta este, cea-ce pre acestu diplomatu l'a degradatu si ruinatu in ochii lumii culte, ci — *condamnarea sa prin opiniunea publica, pentru o politica a sa reactionaria si intrigante, poi'la mardaria si escesu*.

In caus'a de condannare criminalu, condamnatulu a insinuatu apelate si — ce mai scimu, pôte sè fie achitatu, absolvitu de tôta culp'a si pedéps'a; — in caus'a *condamnarîi sale politice* prin opiniunea publica cea luminata introga, — pace buna, nu mai are recursu si sperantiu de re-abilitare!

Cancelariulu imperiulu germanu, principele Bismark, periculosulu gigante politicu, pre carele lumea negermanasi cea democrateca nu-lu pote iubi, câci seteme de elu, de carele noi Romanii deschilintu, pentru grelele incurcâri si daune ce ni face prin influint'a sa atâtu in Romania, câtu si in Austro-Ungaria — trebuie sè ne ingrozimu, — acestu gigante periculosu — pentru noi si pentru popora, a esitu — cu dreptu cuventu *invingetoriu*, a esitu *adeveratu mare si ilustru* in cugetarea si lucrarea sa politica, pre câtu acèsta s'a constatatu prin pertractarea procesulu Arnim. Védi'a si autoritatea lui Bismark, este la culme — in Germania si in Europa. —

Budapesta in 21 dec. n. 1874.

Din descoperirea ce fece procesulu contelui Arnim, anume din desepiele principelui Bismark, prin cari spune, câ — se pléca Republicei in Francia, nu pentru câ i este amicu, ci pentru câ — *Republic'a nutresce anarchi'a, èr anarchi'a enervéda o natiune, apoi densulu carele se teme de Francia si ursesce natiunea francesa, afla câ — prin Republica si anarchia o va face lungu timpu nepotintiosâ*, — din acèsta descoperire multi diaristi austro-magiari si-faurira arme in contra Republicei si institutiiloru republicane peste totu si ei pretindu a fi dovéd'a completa, cumca — *Republicanismulu fiindu anarchi'a, unu patriotu bunu*

trebuie sè si face cruce de republica ca de „*batulu temeia*“, si sè tiena la *Monarchia* cu ori ce pretiu.

Dar — argumentulu este fôrte gresitu, — las' câ istori'a ni-a arêtat, si esperiint'a ni arêta si astadi republice de o ordine si securitate esemplaria, de. e. Roma vechia si *Helvetia* de astadi; cea-ce mai vertosu no face sè ne mirâmu de acei curiosi publicisti — este, câ nu li sare in ochi chiar contrariulu facticu, buna ôra între *Republic'a francesa* de astadi asi'a maltratata si mistificata, cum este ea de *Mac-Mahon* si cameraderi'a sa monarchica, si între *monarchi'a nôstra Austro-magiara*. Ôre unde dintre aceste doué state este anarchi'a in permanint'a? Ôre unde — progresulu, averea, onôrea sunt mai pucinu ascurate; poporale mai multumite, umanitatea mai respectata?!

Apoi — mai monarchia ca la noi, abi'a pôte cine va a-si intipuf. Câci — ori câtu sunt de neegalmente tractate poporale, ba ori-câtu chiar in ochii domnitorulu nemtii driescu la pamentu pe slavi si romani dincolo, èr magiarii pe tôte celelalte nationalitati — din coci, si — ori-câtu pentru acèsta spiritele sunt amarite si inversunate, totusi pe intrecute poporale atâtu cele impilate, ca si cele impilatôrie se pléca monarchiei si adôra pre monarchulu. Dar — multumire si fericire — nu e — in monarchi'a intréga, nici câtu negrulu sub unghia, si — deca cine va in monarchi'a nôstra atâtu de monarchica, ar cautâ *potere, védia, respectu* in ochii lumii, apoi — vai ce calicia ar gasi!

Noi nu vremu sè dicemu, câ Bismark n'are dreptu, candu pentru scopurile sale puno sperantiu mai mare in Francia republicana, de câtu monarchica; ci vremu sè dicemu, câ — n'au dreptu de foliu, cei-ce credu si aplica, cumca — între tôte imprejurâri este mai buna o *monarchia* de câtu o *Republica*. Mai curendu contrariulu am fi plecati a admite si — chiar a dovédi. —

Diet'a Ungariei.

In siedintiele casei reprezentative de veneri in 18, si sambata in 20 l. c. la ordinea de di a fost continuarea desbaterii asupra proiectulu catastrale. Puntulu mai insemnatu alu discussiuniloru indelungate l'a formatu o propunere a ministrulu *Gliczy*. Eln ceru adeca, ca la §. 34 din legea catastrale sè se adauga, ca: *Parcellele de pamentu ce-su classate de ne-fructiferu in catastru, dar astadi se cultiva, — precum si acelea cari-su classate ne potrivitu, sè se inregistre in classa de cultura, carei apartienu astadi; apoi pana la intrarea in viétia a aceste legi darea sè se scôta provisorminte pe bazea còleloru de posesiune rectificate*. Cu privire la terminulu pana candu se indeplinéca comisiunile comunali cele-ce li se impune prin dispusetiunile aceste legi, cere sè se lase ca sè ordinesc ministrulu.

La acèsta propunere, *L. Kovács* adause ca sè se lase timpu din destulu comisiuniloru comunali pentru a-si impleni lucrâri, imputerindu-se inse guvernulu, ca sè indeplinéca prin organele sale lucrâri necesarie din acele comune, in cari nu s'ar satisfice ordinatiuni ministeriali pana la terminulu prefriptu.

A. Tavassi mai propune sè se face dispusetiuni, ca sè intre in catastru si pamentele ce nici nu-su luate pana aci in catastru; apoi adauge ca prim'a ianuaru 1876 sè fie terminulu, de candu darea dupa pamentu sè se scôta pe bazea legii presentu.

Dupa dispute indelungate se primira tôte aceste trei propuneri complentorie; èr cele lalte sectiuni ale proiectulu, dupa multe dispute a supra modificatiuniloru se transmiseru la comisiunea catastrale pântru noué formulare.

Pre langa acestea, in siedinti'a de sambata, la raportulu comisiunii petitiunarie s'a nascutu o discussiune fôrte indelungata la o cerere pentru stergerea usurei. *E. Simonyi* a propusu sè se esmita o comisiune de specialitate, carea — *essaminandu starea lucrulu, sè raportéda câ ôre e de lipsa sè se infrene pré marea usuraria prin o lege, ori dôra pântru relatiunile de la noi s'ar affi alte mesure, prin cari sè se scape poporulu de ruin'a materiale ce i o prepara nomilosii si ne-infrenabili usurari*.

Amicii teoriiloru inse se opuseru acestei propuneri. In urma se primi propunerea

lui *A. Molnár*, pentru a avisâ guvernulu sè presente acèsta cestiune nainte unei enquete de specialitate, èr despre rezultatulu lucrâriloru acesteia sè raportéda dietei. —

Domineca in 20 si luni in 21 l. c. cas'a reprezentativa a mai tienutu doué siedintie scurte, in cari nu s'au petrecutu inse ceva interesante, decâtu câ se desbatu pana in fine proiectulu de lege catastrale. In urma se decise, câ cas'a reprezentativa nu va tiené alte siedintie meritorie nainte serbatoriloru si asi'a se prorogâ diet'a pana in 9 ianuaru 1875. —

De la congressulu electorale din Sibiu.

Urmarea siedintiei din 17/29 noemvre.

Babesiu — apostroféda si elu, câ *introbarea se invertoce aci: care este adevératulu, legabulu dreptu intr'o parte si intr'alt'a?*

Babesiu dice, câ mai bine i place, a avé dreptu mai pucinu, securu, si a-lu-âperâ cu taria de câtu a avé multu, dubiosu, si apoi a-lu âperâ slabu.

Candu este vorb'a, da âperâ facia de unu alu treilea dreptulu sèu, mai antaiu de tôte trebuie bine definitu si constatatu acelaâ si — tocmai asi'a bino distinsu si reconoscutu dreptulu altui'a.

Noi avemu dreptu de *auto omnia bisericésca*, dreptu garantatu prin lege, art IX dela 1868 si prin statutulu organicu. Dar acestu dreptu, fiindu câ se affa intr'unu statu civile superioru, de o data cu acordarea lui s'a marginitu espresamente sub titulu de *suprema inspectiune a statulu*, s'a marginitu in doué directiuni precisu, adeca antaiu intr' atât'a încâtu s'a dispusu, câ ori-ce lege organica creata de autonomi'a nôstra, nu are valóre deca nu va fi aprobata de MSA, la propunerea ministeriulu sèu responsabile; a dôu'a in câtu alegerea capiloru bisericesci numa atunei are valóre publica in statu, deca ea va fi *intarâta* de MSA.

Cumca dreptulu, de a a probâ sèu intari cuprinde in sine si dreptulu d'a nu aprobâ sè intari, este lucru naturale. Èr motivele intaririi sèu neintaririi — legea nu cere ca sè ni se comunice.

Atfelu este starea lucrulu dupa lege.

Alt'a este întrebarea, câ — ce comanda ratiunea politica si bunacuvint'a? — In acèsta privint'a oratorele este cu totulu de acord cu domni antevorbitori. Reconosce si teori'a de autonomi'a mai perfect'a, pre carea o desvoltâ dlu Stanescu; numai câtu — *aceea ce teoria, precandu in casulu nostru legea si numai egea are sè decida*.

Reu a facutu ministeriulu câ n'a recomandat MSAle intarirea, si si mai reu, e, nu ni-a des-oporitu causele, a facutu reu, câci noi si crestini nostri, nepricépendu causele potemu sè supunemu — alte cause, cause ne'ntemeiate si chiar rea vointia; astfelu ministeriulu va provocâ *retaciune* si instrainare, pre candu interesulu sèu ar fi fost, a produce incredere. Da, reu, forte reu a facutu, dar — legea nu a calcat'o, câci liter'a legii i dá dreptulu d'a face cum a facutu.

Câtu de reu a gresitu ministeriulu, se invederéda sè din esemplu.

De comunu nu ne-am dedatu a pune temeiu pre tôte câte le scriu foile, si si mai pucinu pe cele ce le scriu foile preocupate in contra nôstra; dar — fiindu câ naltulu ministeriu ne lasâ in totale necertitudine despre motivele neintaririi alegerei nôstre, vrendu-nevrendu a trebuitu sè ne interesâmu de cele ce scriera in acèsta privint'a gazetele — mai vertosu acelea, despre cari scimu câ primescu inspiratiuni de susu, *asia-numitele semi-oficiali*.

Ei bine, nu punemu temeiu pe acelea si — între alte imprejurâri n'ar meritâ nic sè le amintimu aici, dar asi'a cum ne-a lasatu guvernulu fora tôta luminâ, ne demitemu a consulti colonele lor si — sciti câ ne ingrozimu de ne-adeverurile si absurditatile ce affâmu in elu! Èca numai doué ca de proba. Chiar „*P. Lloyd*“ a sustienutu intr'unu articlu de fondu, câ — *majoritatea Congressulu nostru, la alegerea parintelui Popasu, a lasatu din vedere interesulu ierarchicu — bisericescu si a urmatu tendintia politica*. Ei bine, toti câti suntemu aici scimu, câ — tocmai contrariulu este adevéru, câ acestu congressu

la acea alegere a fost condusă — chiar numai de momentul ierarhic.

O alta fôia — 6r guvernamentală, a redicatu asupra majorității acuzarea, cumca ea ar fi denegatu MSale dreptulu supremu de inspectiune, și asiâ dăra de consurare a actului de alegere.

Toti membrii maritului congre-u seiu, că astfelu de vorba nu s'a rostitu în sinulu nostru, nici măcar în conferințe private; 6r desbaterea de facia, și cum speru, decisiunea ce o va luâ astadi acêsta onorata adunare, va desminti chiar eclatantminte acea insinuațiune falsă.

Ei bine: vedindu și constatandu atâtea neadeveruri și absurdități chiar în organele guvernamentale, ce ni remane să credem despre motivele de respingere ale naltului ministeriu?

De sicuru nemica — alt'a, decâtu că — și accea vor fi ne'tomciate. Si 6ca, cum prin asemenea pasire guvernulu si-perde v6di'a și autoritatea, și-si face elu însuși grea și neplacuta și nefo'ositoria guvernarea!

Ministeriulu este responsabilu, ce o dreptu, și pentru gresielele sale politice; dar responsabilitatea sa nu este practicamentu normata, și nici că — avemu tribunalu, năine-a căruu s6-lu tragemu la respundere pentru gresielu sa politica; am av6 numai calea de plans6re la MSa; însă acea duce chiar prin sinulu ministeriului și nu promite deci nici unu rezultat; căci ministeriulu — cu greu va marturisi MSale, cumca a gresitu!

Parintele metropolitu Popasu, de altmireliâ tocmai pentru că nu ni se ar6ta causo, din cari s6-i reconosem necapacitatea de scaunu, în biseric'a n6stra, abstrasu luata, este și remane metropolitu nostru; dar — dupa-ce biseric'a n6stra se afla în statulu politicu alu Ungariei, unde potestatea publica nu-lu recun6ce de metropolitu, densulu nu p6te intrâ în functiune ca atare.

S6 nu ne mirâmă însă de acêst'a; căci caus'a nu este numai la guvernulu, ci ea este și la noi este de aceea, căci nu ne-am ingritu, fiindu că d6ra nu ni-a venitu bine, ca capii bisericii n6stre s6 fie numai factori în biserică, ci am admisu, ca stepanirea s6-i face și demnitari politici în statu. Prin acêst'a logicamente am datu dreptu influinței guvernului asupra alegerii capiloru supremi bisericesci ai nostri.

De altmire dreptulu de suprema inspectiune, dupa experința, nici nu se marginesce numai intru a vighilă, ca la alegere s6 se fie observatu formele legali, și ca alesulu, din punctu de vedere politicu s6 nu fie periculosu statului, — nu, ci se mai estinde la noi, cu cale s6u fora cale — nu voui s6 cercu, dar dupa usulu legale în monar'hi'a austro-unguresca — și asupra punctului moralei publice, și — tocma aci este diferința între o alegere de natura civile, și un'a dintre cele supreme bisericesci; tocma acestu punctu este, unde dupa natur'a sa, nu se ast6pta protestu, și unde unu regim neleiale, pururia pote a6a pretestu d'a alteră dreptulu autonomie n6stre.

Destulu că facia de actulu majestăteci și guverniale, cu care avemu d'a face, este f6rte de lipsa, ca s6 ni conosem pusetiunea bine, și s6 nu ne lasâmă amagiti de versurile ce striga în lume, că — avemu — din grati'a stepanirii unguresci, unu dreptu în biserică, dintre cele mai perfecte! Nu este tocmai asiâ, și tocmai pentru că nu, acelu pucinu și restrinsu dreptu, cătu lu avemu, s6-lu pazim cu atātu mai cu multa intieleptiune.

Astfelu fiindu, nu ni remane decâtu a primi propunerea comisiunei, care țiene contu de dreptulu nostru asiâ, pre cum este elu.

Ce se țiene în fine, de pretensiunile naltului min. de culte, ca s6-i facem conosciuta diu'a n6uei alegeri și s6-i subtenem la timpulu seu actele despre alegere, — aceste pretensiuni dovedescu oclatantminte, cumca în acelu naltu ministeriu nu se afla omu, care s6 ni conosa legea și imprejurările.

Suntemu o biserică de unu millionu și s6pte sute de mii de crestini și cetățieni ai statului, dar statulu nu se ingrigescu s6 aiba acolo de unde ni se dirigu afacerile bisericii n6stre — măcar unu omu bine conosectoriu de drepturile și imprejurările n6stre.

Cea-ce deci în acêsta privința propune onorabila comisiune, corespundendu pe dep-linu dreptului și adăverului, de asemenea merita a se primi. —

In fine vorbesc Dr. Tincu, secundandu-lui Stănescu de chiarandu, că teori'a desopol-tata de Mocioni și de Babesiu, nu p6te s6 pri-m6sca; căci — în casulu de facia, candu guvernulu și a trecut marginile dreptului, calcandu în dreptulu de autonomia alu bisericii n6stre, nu p6te fi cu cale și folositoriu, din oportunitate a reconosece guvernului unu dreptu, pre care nu-lu are, dreptulu d'a respingo arbitraminte, fora motive, alegerea dupa lege a bisericii n6stre. Acestu dreptu — nu este dreptu, ci este volnicia, pre care — cei-ce nu voru a spune adăverulu dupa nume, lu-inveluie în oportunitate.

Biseric'a n'a alesu Metropolitu pentru statulu s6u pentru guvernulu, ci — pentru sine; deci pona candu ca nu va av6 motive compen-t6rie, pentru de a-si revocă alegerea, parin-tele Popasu este Metropolitulu ei dupa can6n6; 6r — d6ca congresulu din oportuni-tate s'ar demite la o alta alegere, atuncia ar fi, că și a n6stra biserică ar av6 doi metro-politi la unu scaunu, casi biseric'a din Car-loveti.

Din t6te se vede, că guvernulu magiaru a vrutu s6 bage conflictulu în biserică, pentru ca s6 aibu ocaziune de a se amestecă și a ni ciunta dreptulu. Deci cuvontoriulu nu pri-mesc propunerea comisiunei.

Cu atāt'a inchidendu-se desbaterea, se pune la votu propunerea comisiunei, carea se primesc: cu mare majoritate.

Ne mai fiindu altu obiectu la ordinea dilei, ședința se redica, anuciandu-se prin co'ntielegere comuna, cum ca spre scopulu de consultatiuni pentru alegerea viitoria, pona proi-mane marti, în 19 nov. v. nu se va țien6 ședința, 6r în acea ședința se va oteri diu'a de alegere. —

De aci incoala apoi au inceputu confe-riințele atātu speciale, de partita, cătu ge-nerali, cari s'au continuatu diu'a n6ptea-precum vom ar6ta în nrulu urmatoriu.

Baia-de-Crisiu (Cott. Zarandu), 16 dec. 1874.

(D6ue ședințe ale comitatului Zarandu, și alte d6ue lucruri ciudate din Zarandu.) Am prevediutu, și în 18 septomvre a. e. (nr. 67 alu Albinei,) amu și scrisu, că guvernulu magiaru, — pe langa t6te că comitetulu nostru a constatatu cu cifre și documentatu cu documinte tari, cumca comitatulu Zarandului pe langa percentele pretinse de guvernulu, este în stare a-se sustien6, — totu va afirmă contrariulu, pre cum în proiectulu seu în acestu obiectu asternutu camerei deputatiloru, a s6 afirmatu, spunendu că Comitatulu Zarandu nu e în stare a-se sustien6 și proiectandu deci disol-verea acestuia, și asiâ din antipatiă, ca s6 nu nu dieu chiar ura în contra Romaniloru, nu s'a sfitu în proiectulu seu a afirmă ne-adeveru, constatabilu prin cifre și documinte.

Autoritatea comitatului deci obser-vandu acêst'a, pe 7 a lunci curenți a conchia-matu comitetulu în ședința estraordenaria, unde din nou cu cifre și documinte a con-statatu, că comitatulu Zarandu — pe langa introducerea dării domestice e în stare a s6 sustien6, și asiâ că acea afirmatiune contraria a ministrului de interne, este unu neadeveru pipaibilu, și totu odata a decisu în acêst'a pri-privința a asterne o adresa camerei deputati-loru și un'a ministeriului de internu; în cea de antaiu ar6tandu și documentandu neadevera-t'a afirmatiune a ministeriului și că comitatulu Zarandului este în stare a se sustien6, d6ca se va introduce contributiunea domestica, — în cea din urma apoi ar6tandu și documentandu guvernului, că este în retacire, și rogandu-lu a-si cun6sca gresial'a și a-si-o corege. Acêsta decisiune, afora de votulu contrariu alu Dlu Ribiczey Ferencz, care în t6te și totu-deaun'a a fostu și este contrariu intereseloru po porului romanu, s'a primitu cu unanimitate.

Asta-di comitetulu 6ra si-a țienutu șie-dința, în care — polanga alte lucruri mai manunte, s'a alesu comisiunea centrală pentru lucrările referit6rie la alegerile de deputati dietali. Cu acêsta ocaziune Romanii și ar6tara loialitatea fatia cu magiarii, docu-mentandu că densii în adăveru voiescu fratie-tatea și bun'a contielegere în comitatu, căci în 16 membri a comisiunei centrali ei alesara 5 magiari, desi potura face s6 nu al6ga nici chiar unulu. Si cu t6te acestea, mare minuna va s6 fie, dăca nu va s6 vedeti în scurtu tempu rasi de aci nemernici și reutatosi, cari prin

insinuări nebasate vor trage clopotulu într'o dunga și voru b6rffi în contra Romaniloru din acestu bictu comitatu, de la 1867 de atātu ori clevetitu și maltratu de contrari.

Afora de alegerea comisiunii centrali s'a mai decisu a asterne la camera deputati-loru o adresa în contra proiectelor de lege ale Dluu ministrulu de finantie cele cu privința la redi carea dărilor. —

Si acuma se enarediu cele d6ue lu-cruri ciudate de pe la noi:

În luna'a trecuta sub-inspectorele regiu scolaru, Dlu Iliă Goga, conchiandu consi-liulu scolaru, la inceputulu ședinței Dlu sub-inspectore, care — conformu legii este p ședințe în ședințele consiliului scolaru, și-fece reportulu anuale, și totu odata la acestu reportu adăuse o instructiune, compusa de Dsa, în privința școliloru, și asiâ dede cetire și acestei instructiuni. Dupa cetire, Dlu v. comite, ca membru alu consiliului, face propunerea, ca acêsta instructiune s6 se pred6e subu-comisiunei speciale spre censurare și repotare; la acêst'a inse Dlu sub-inspec-tore regiu, ca ședințele ședinței, vine în furia unui copilu normalistu și în gur'a mare dechiara, că acestu proiectu nu-lu lasa la discutiune, și că nici unu membru din consiliulu scolaru nu are drep-tulu a-si face vr'o observare asupra lui, nici a-lu discuta. De aci apoi se escă o confusiune și o c6rta între sub-inspectorele-presedinte și între membrii consiliu lui scolaru intr'atāt'a, cătu unu membru alu consiliului scolaru, anume Dlu Dr. Reichenberger Zsigmond dechiară că sub unu ședințe care nu-si precepe chia-marca sa nu mai voiesca a participă la șe-dințe, și asiâ si-dede demisiunea de mem-bru și parosi ședința. Prin acêst'a confu-siunea, c6rta și larm'a crescu. Dlu Georgiu Secula es apucă deci de fece propunerea ca pe câte-va minute s6 suspinda ședința, pana se voru molcomi spiretele. Acêsta propunere și ro-gare f6u spriginita de toti membrii consiliului scolaru, dar Dlu Goga, considerandu-se pe șine de dictatoru, nu se invoi, ci pretinse continuarea ședinței, și totu odata dechiaru de nou, că asupra instructiunii susu atinse nu dă voia nimenui s6 discute. Prin acestu actu iritatiunea, confusiunea și disordinea ajunsera la culme; 6r proto-notariulu, ca membru alu consiliului, cu glasu stentoricu, care strabată prin larm'a cea mare, se adres6dia catra membrii consi-liului și îi provoaca, ca — d6ca Dlu ședințe Goga nu-si pricepe chiamarea de ședințe, s6 nu mai stee de vorba cu ele, ci s6 se școl6, și cu totii parasindu ședința, s6-lu las6 singuru că s6-si exerci6dia dictatur'a. La acêsta provocare membrii consiliului scolaru pana în unulu toti parasira sal'a ședinței, 6ra dlu șe-dințe și sub-inspectore scolaru, remanendu șenguru șingurelu în sala, a fost silitu s6-o paras6ca și dsa. Acă d6ra se va fi convinsu și dlu Goga că dieu dsa nu este pentru loculu ce-lu ocupă. —

Alu doilea lucru ciudatu este, că guver-nulu magiaru, pentru școl'a comunala în Baia-de-Crisiu, dela contele Eszterhazy, astav6ra a cumperatu o casa cu 7500 fl. care nu merita nici 4000 fl; s'a cumperatu inse cas'a acêst'a și s'a si platitu pretiulu ei, f6ra a fi fost ascultatu consiliulu scolaru ori auctoritatea comitatu-lui. Cu atāt'a inse nu e destulu, ci pe acêsta casa este intabulata și o detoria de 160.000 fl. di: un'a suta șiese dieci de mii fl. val. austr. și ipoteca accidentală solidaria. Cerenduse apoi transcrierea pe erariu a acestei case, s'a tran-scris cu o adăveru, dar cu o datorie de 160.000 fl. — va s6 dica: intieleptulu gu-vernulu a platitu Contelui Eszterhazy 7500 fl. pentru ca se p6ta primi o datorie de 160000 fl. a Contelui Eszterhazy. S'a mai cheltuitu apoi pentru transformarea acestei case inca cam 1000 fl! Aci e intieleptiunea economiei magiare!!

Findu acă la noi casa de școl'a ma-giara s'au denumitu și doi invetiatori, aducandu pe unulu chiar din Pesta. Acestia 2 invetiatori de vr'o 2 luni sunt în Baia-de-Cri-siu și tragu regulatu salariulu dela erariu, dar pre-legeri n'au țienutu inca pana astadi nici un'a, căci n'au nici bater 1/2 de invetiacelu! —

Apropos! acesti invetiatori simultani sunt buni bucurosi, că n'au invetiacei, — nu-mai plată se li amble — căci unulu abiă acă a esitu dela altu institutu, unde i-se urise d'a prelege, 6r alu doilea nu șie acă de ungu-

resce nici o litera în alta limba, apoi pe la noi și copii cei de unguuru mai cu incelnire vor-bescu romanesce; deci ambii invetiatori, ab-solutminte sunt ne-capabili d'a dă 6re care în structiune baietiloru. Se pare inse că inveti-atorii acestia au misiunea apostolica magiarisa-t6ria, mai nainte prin molipsire în societăți de 6meni mari, apoi gradatu în școl'a baietiloru. 6menii pe la noi inse se șie feri de asiâ ceva ca bata-lu crucea de tamăia.

Si apoi facia cu atare risipire de bani din cas'a statului, domni candu ceremu sprigi-nirea vr'unui interesu romanescu — sb6ra că cas'a statului e g6la, 6r dlu ministru de finantie totu prov6ca poporulu la sacrificie — poste sacrificie, căci țier'a e în periculu. Șie inse poporulu s6u celu pucinu a inceputu a ved6, că domni ceru dela elu s6-si d6e malaiulu din gur'a copiiloru, numai ca s6 p6ta face ei nebunii și s6 i resp6sca sud6rea in-tru a ingrasia pe favoritiu loru, cari lucră di și n6pte și ajuta pe domni ca s6 sugrume po-porulu peste totu.

Bine e 6re asiâ, domniloru de la potere? Este intieptu 6re a resp6i fruptele sudorei poporulu pe nebunii, și apoi a-lu totu provocă la sacrificie? — Nu domniloru, ci ar fi tempulu ca odata se ve mai sacrificati și voi, lasandu domni'a celoru ce sunt capabili a indreptă gre-sielele v6stre, căci voi ati nasutu și cultivatu numai ura și veninu, și cup'a stă s6 se pestr6ca de plina ce este; fi-ti deci odata și cu minte, dupa ce vedeti bine că chiar sange din sangele v6stru striga și roga ceriulu cu staruintia, ca s6 scape țier'a de voi, mai dorindu a sesupune absolu tismulu lui bachianu, decâtu a mai suferi s6-lu du-ceti în mai reu. Intieptiti-ve odata!

I l i e.

Hodonu, comit. Temesiu, în 4/16 dec. 1874

Domnule Redactore! Intru interesulu. comunei n6stre, a comunei unde ai veditu lumin'a dilei, în mediloculu nostru, — venim a Te rogă s6 binevoiesci a dă locu în col6nele știmatei Albinei plansorii n6stre pentru grelele abuseri domnesci.

Dlu pretore corcualu alu nostru Takacs Man6, inca în lun'a lui fauru a anului curinte, a suspinsu dela oficiu pe judele și pe cassariulu comunalu, ambii alesi prin votulu legalu alu comune pe 3 ani de dile, și la cșecutarea ace-stei suspinderi, fora a convocă legal'a repre-sentantia comunala, în data a și octroatu oo-munei de jude pe unu germanu și de cassariu pe unulu de ai nostri. De atunci și pana as-tadi comun'a n6stra se direge prin antisti — afara de calea legii; 6r caus'a suspinderii ce-loru legali, comun'a n6stra nici astadi nu o șiea. Scurtu timpu dupa suspinderea jude-lu-si a cassariulu, ne pomeniramu cu o comisi-une „licidatoria," constandu ea din dlu essac-tore cottensu I. Hideghy și din vice-pretorele Ille L. Cine, și din alu cui indemnu s'a ordina-tu acêsta procedura — inca nu șiemu; căci re-presentanti'a comunei n6stre nici n'a fost intre-bata, nici nu a cerutu vr'o data atare licid-dare. Comisiunea licidatoria a licidatu și totu licidatu cam 5—6 septomani, precum am intielesu, incependu dela anul 1868, pana la timpulu de facia.

Dupa ce si-term ină misiunea, ea s'a in-departatu dela noi, 6r comun'a n6stra av6 norocirea d'a plată diurne, s6u spese, preste 200 fl.

Dupa cum a cam resufatu, apoi comi-siunea licidatoria s6 nu fia aflatu neci unu defoptu, ci chiar s6 fie constatatu manipulara și a baniloru, și a bucatelor corecta. Dar — suspinsii antisti totu nu s'au repusu în droga-toria-si.

În lun'a lui iuniu a. e. notariulu comunalu alu nostru, precum șiemu, concrediendu agen-dele curinti adjunctului seu, petrecă famili'a sa morb6sa la băile erculane langa Mehadia; dupa re'nt6rcerea sa acasa, la 6 dile, lu-vedemu și pre densulu suspinsu dela oficiu, și în loculu lui substituitu notariulu din comun'a vecina Cnezu. Suspensia notariulu țiene și astadi în a șieptea luna, 6r caus'a — și aci este secretu pentru noi, pre cari mai de a-pr6pe ne atinge intemplantu!

Am facutu în obiectu — representa-tiune la comitatu; dar — pana astadi fora vr'unu rezultat. —

Am cetitu în nrulu 85 alu Albinei ama-rele plansorii ale Secusigeniloru, și apelulu loru la sentiulu de dreptatu alu inaltei stepaniri;

— pentru că li se ține cu sil'a în spate unu notariu și unu jude comunalu, probati *ti rari și jafători*. Ei bine, la noi se întemplă tocmă contrariulu; pre noi, ne despoziara, foră s'eu scinu pentru ce, de judele comunalu *Constantin Cociu*, de cassarulu comunalu *Ioan Smoleanu* și de notariulu *Petru Giurmu*. Omenii și dregatorii cei mai de omenia, precari comuna de buni îi-a ale su, și buni, bravi, corecti îi-a aflatu, și cu cari prin urmare a fost deplină indestulita, în cătu nu-si pôte dori mai buni și ar pofti ca tôte comunele s'eu aiba numai astfelu de omeni în fruntea lor!

Ei bine: ce va s'eu dica ac'est'a? Colo se țianu cei rei cu poterea pre capulu comunu, ici la noi cei buni ni se iau cu poterea!

Ei bine, ce vreti domnilor? Vreti s'eu avemu credinția buna despre voi? Dar în situaținea noastră fatală, facia de ac'est'a procedură — pare ni-se sistematică a dlui pretore cercualu, marturisim că ni s'a sternitu cea mai mare nedumerire; suntemu adusi într'o confușiune, și ne cunoșcendu causele ac'estei urmări, vedinduu cum trecu lunelă foră ea s'eu ni se facă — lumina și dreptate, începemu a ni perde — *robărea*, pre cum de jă ni-am perdutu — bun'a credinția în cugetulu și scopulu faptei și a fapturiloror.

Deci ne mai scinduu, cum s'eu ni paziamu dreptulu și vindecămă durerea, d'alt'a parte s'eu presupunemu că antist'ia suspinsă a noastră, totu trebuie s'eu cunoșcă în cătu-va caus'a ori causele, pentru cari totu trei mai susu numiti membri ai ei sunt delatarati din posturile lor, — prin ac'est'a noi subserisii membri ai comunei Hodoniu îi provocăm pe calea publicității, ca s'eu se justifice — pre cătu li o cu potinția, s'eu s'eu midilocesca la loculu seu justificare asupra celor intemplate, și astfelu s'eu ni se d'eu deslucire asupra urmatórilor întrebări:

Antaiu: Din ce causă sunt ei totu trei suspinși dela oficiu? — a dau'a: Cine a poftitu, prin acui învoielă s'a efeptuitu în comun'a noastră amintit'a licidatiune atātu de intensa și estinsa, cu atâtea spese pentru comun'a noastră?

Isaia Cioca, mp. preotu și virilistu. *Ioane Milosiu*, mp. docințe și virilistu. *Maise Rusu*, mp. *Nica Sosidiann*, mp. *Pavelu Cociu*, mp. *Isaia Dobenda*, mp. *Toma Suciu*, mp. *Achim Cioca*, mp. represent. *Petru Cirlea*, mp. repres. — *Iosifu Buteanu* mp. represent. *Dafinu Cioca*, mp. virilistu. *Pascu Paica* mp. virilistu, *Isaia Babesiu*, mp. *Ioan Lazareviciu*, mp. —

In tipu de ilustrare,

éta publicămă aci de locu o interpelațiune ce ni s'a tramisu inca înainte de cinci septemani și pentru care am asteptatu o buna ocaziune, de a o comunică mai antaiu — vreunuiă dintre cei de la cărma, ce inea ne-aflandu, cauta s'o publicămă, sub respunderea tramitatoriloror.

Aretare și resp. întrebare,

Cătra Il. Sa, dlu supremu comite alu Temesului, *Sigismundu de Ormos!*

La 21 octomvre a. e. se infacișă în comun'a noastră dlu jude regiu *Jakabffy* din Aradulu-nou, ținendu cercetare criminală asupra udelui nostru comunalu *Petru Siebu*, denunciatu — nu scimu, prin cine-va privatu, s'eu d'ora chiar prin suspiciunile cele publicate în „*Albina*,” de amestecatu în ceva omoru, ce s'a întemplat la 1872.

În ac'est'a cercetare, dupa cum scia de jă comunitatea noastră intr'ega, doi marturi ascultati, au marturisitu, cumca numitul nostru jude comunalu, vestit'a unel'ta a domnilor, s'ar fi încercatu a-i amag' și a cumperá pe acei marturi, ca se neida talharese pre conlocințiorulu lor, *Nicola Isfa*, pentru ca s'eu sc'ota de la elu niscari obligat uni despre unele detorie ale numitului jude, era banii gata ce ar aflá la densulu s'eu imparta între sine; — dar că densi, ascultatii martori, ar fi respinsu de la sine acea propunere a judelui.

Jert'ia acelui planu inea, precum totu prejurulu scia, totu n'a scapatu de mórte; căci *Nicola Isfa*, d'ouă septemani mai tardiu, a fost ucisu telharese, și adeva prin — comunatulu judelui *Siebu* și prin unu servitoriu comunale!

Și — cu tôte si — pre langa tôte aceste grave suspiciuni, judele nostru *Petru Siebu*, pana astadi stă neclatituu în fruntea comunității noastre!!!

Acestea descoperinduu Il. Sa, dlu supremu comite alu Comitatulu nostru, despre carele scimu, că țiene multa la „*omenia*,” venimuu a-lu întrebá cu umilția:

Ore nici para acuma s'eu nu-i fie venituu ce'e de mai susu la cunoștinția?

S'eu deca da, apoi — cum se potrivesc cu „*omenia*,” pre unu omu, atātu de gravu învințitu și în ochii publiculu atātu de negru, a-lu suferi, ba sustiené — s'eu mai de parte — în fruntea comunității?? —

Imprejurările de altmintre ale amintitulu i fricosiatu omoru, curendu le vom aduce la cunoștinția publică, pentru ca lumea s'eu convinga inea o data, pana unde merge la noi cutesarea — pe d'eu parte, și toleranț'a pe d'alt'a — pentru cei protegiati de susu!*)

Secusigiu, 17 nov. 1874.

Mai multi Secusigiani.

Varietati.

(*Advocati noi*.) Alalt'a-ieri, tocmă înainte de a-si încheiá *Tabla regia* critic'a funcțiune, ca censuratióra de advocati, și de a cede acestu dreptu conformu legii noue camerelor advocatiale, mai sustienura esamenile de censura și luara diplome advocatiale inca trei Romani, domni: *Iuliu Petricu*, *George Serbu* și *D. Dragonescu*. Inca septemana de mai înainte trecuse prin censura și luase diplom'a dlu *Iosifu Vulcanu*, redactorele *Familiiei*. — Nu potemu de cătu s'eu fericitămă din tóta anim'a pre atinșii dd, advocati pentru acestu succesu în di'a ultima, poftinduu cei mai frumosi laurii pre carier'a advocatiale — spre binele și bucuria națiunii ce îi-a nascutu și patriei ce i nutresce! —

(*Necrologu*.) Mortea cruda de nou rapit în 3/15 a. e. din midiloculu celor vii o anima blanda și iubita, ale cărei semțiri nobili faceau jurulu ferice. D'omn'a preot'ea **Rozalia Chirilescu**, nascuta **Illoviu**, în florea vietiei sale, în etate de 34 ani, în alu 11-lea anu a fericit'ei casatorie a ei a reposatu în Domnulu, lasandu dupa sine pe iubitul și doiosulu seu sociu, **Georgiu Chirilescu**, parochu în Chitihazu, și cu doue flice inea necrescute, pe muma sa suferinda, veduv'a lui **Nicolau Illoviu**, pe soerulu ei **Petru Chirilescu**, protoprosbitorulu Chisineului, pe sororele sale, pe cumnatii și pe multele rudonțe, amice și amici, cari — împreuna cu poporul din sufletu i plangu perderea. S'eu fie t'ienina usióra, precum faptele ei cele bune din animele noastre vor fi nesterse! — P—a.

(*Despre sustienerea Sanetati trupesci și sufletesci a copiloru școlari; pentru parinti, invetiatori și autoritatile școlare*;) — ac'est'a este titulu unei carticele, scrise de profesorele germanu *Dr. Böck*, și — forte cu folosu cetita de toti cei-ce se interesedia de crescerea buna a omenimeii fragede, care carticea dlu *Iosifu I. Ardeleanu* ni-o dede, bine lucrata, pe *romantia*, într'o brosiura de 91 pagine în octavu, ce tocmă est de sub tipariu la *Stefanu Gyulai* în Aradu. — Dlu prelucratoriu dice în prefaci'a carticelei: „*Bunulu cetitoriu va gosi în ac'est'a carticea — tôte lucrurile, cate sunt de a se cunoșce, a se încetiá și aplicá în prassa spre binele crescerei trupesci și sufletesci a copitului.*” Prin aceste cuvinte asi credemu, că opulu se recomendu din destulu. *Pretulu* dlu ni-lu spune nici cartice'a, nici dlu *I. Ardeleanu* în epistol'a, cu care ni-o tramite, dar — nu ne indoimuu, că va fi cătu mai moderatu, pentru ca cartea s'eu respandesca cătu mai multu. —

*) Noi er dicemu: Nu-e în tóta t'ier'a comitatulu, atātu de complet aminte *dedkistu*, și prin urmare fericitu, ca si alu *Temesului!* Căci *dedkistu*, guvernamentale și — fericitu, este totu un'a dupa domni; întocma precum bietulu poporu afla, că — „*dedkistu*” si „*despoticu*,” si „*anarchicu*,” este totu un'a! *Red.*

Nou'a lege electorale.

Capitulu IV.

Reclamatiiunile contra listei alegețiloror.

§. 41.

Comisiunea centrale în ședințiele sale ce va țiené pe fie care dia, ia la esaminare consemnatiunile de alegețori, facute prin comisiunile conscrietorie, le întregesc pe temeiulu datelor ce i stau spre dispozițiune, s'eu face a se întregi ele prin comisiunea conscrietoria, și apoi dupa formularulu ce va dá ministru de interne, compune lista provisoria alfabetica a alegețiloror, pentru fie-care comuna din fie-care cercu separat, er în urbile cu mai multe cercuri de alegere, pentru fie-care cercu de sine.

List'a alegețiloror în orasia se compune dupa părțile orasiului.

§. 42.

Comisiunea centrale tramite list'a alegețiloror din fie-care orasiu s'eu comuna și notariatu cercuale, ce se țiene de unu cercu electorale — fie căru orasiu s'eu satu și notariatu cercuale, și cu ac'est'a ocaziune publica o înștiințare în limb'a ce se folosește în cercu de mas'a poporulu, în care înștiințare are s'eu se cuprinda că — compusele liste provisorie — unde si pre care timpu voru fi espuse spre vedere tuturor; mai de parte că — unde si în care terminu se voru poté dá reclamatiiuni și observatiuni la acelea.

§. 43.

Antist'ia ocomunale este îndetorata a publica acea înștiințare în fie-care comuna în modulu îndatatu; er listele alegețiloror, precum și reclamatiiunile ce s'ar dá, a le espune spre vedere comuna, în dilele prefite, de la 8 ore de deminētia pona la 12 de mēdiadi, în orasia și în comunele mari la cas'a comunale, er pe sēm'a comunelor mici — la statiunea notariale; pre care timpu acele liste în present'a unui membru alu antistiei, totu însulu poté s'eu le caute, și în orale de la 2 pan' la 6 dupa mēdiadi poté s'eu si-le decopiedie.

§. 44.

În contra listei de alegețori ori-cine poté s'eu reclame, încātu pentru person'a sa. Afara de ac'est'a ori-cine are dreptulu, în acelu cercu de alegere, pentru carele s'a intrudusu în list'a alegețiloror vre-unei comune, ce se țiene de acelu cercu, a reclamá în contra ori-cărei intruduceri s'eu ne intruduceri fora cale în list'a alegețiloror.

Reclamatiiunile trebuie date în scrisu și un'a poté s'eu se face pentru mai multi individi.

Reclamatiorulu la cerere trebuie s'eu se d'eu reversu despre plansorea sa.

Terminulu pentru darea de reclamatiiuni este de 10 dile, de la espunerea publica a listei alegețiloror.

§. 45.

Reclamatiiunile poté s'eu le véda fie-cine, și în timpu de 20 de dile dela espunere a publica a listei alegețiloror, ori-cine dupa §. 44 are dreptulu d'a reclamá, poté s'eu d'eu observatiuni. Observatiunile trebuie s'eu se d'eu pentru fie care reclamatiiune separat.

§. 46.

Reclamatiiunile și observatiunile asupra aceloră, trebuie îndroptate cătra comisiunea centrale și providute cu documentele necesari, au a se substerne la antist'ia acelei comune orasiane s'eu satesci, în contra listei căreia s'a facutu reclamatiiunea, er în comunele mici la consernintele notariu cercuale.

§. 47.

Antist'ia este obligata a însemná dupa cum intra tôte reclamatiiunile și observatiunile într'unu protocolu deosobitu și dupa trecerea terminulu preclusu a le tramite în data comisiunii centrali împreuna cu protocolulu, s'eu a reportá, cumca nu s'a datu nici o reclamatiiune.

§. 48.

Asupra reclamatiiunilor și observatiunilor comisiunea centrale este detoria a decide — la compunerea primei liste de alegețori — în 20 de dile dupa prim'a ședinția; er la rectificarea anuale a listelor — în fie-care anu dela 1 pan' la 20 septemvre.

Decisiunea adusa asupra reclamatiiunilor și observatiunilor trebuie pururiá motivata.

În invitarea la prim'a ședinț'a trebuie s'eu se spuna în ce rondu se voru esaminá șenguratecele cercuri de alegere și consemnările de alegețori de prin comunitatile acelor cercuri.

Acelu rondu pe diu'a înainte de ședinția se va espune la locu publicu.

§. 49.

Decisiunile comisiunii centrali asupra reclamatiiunilor cu ocaziunea primei conscrieri de alegețori se voru espune pentru cunoștinția comuna 10 dile; er cu ocaziunea

rectificării listelor în fie-care anu, de la 20 pana la 30 septemvre.

Tôte acele decisiuni, prin cari:
a) v'ro reclamatiiune s'a respinsu, s'eu
b) s'a dispusu stergerea vre-urui nume, s'eu
c) care s'a adusu asupra vre-unei astu-feliu de reclamatiiuni, la care s'a datu observatiune, au a fi comunicate la manele aceleia, alu căru dreptu de alegere privescu.

§. 50.

Ac'est'a, asupra reclamatiiunei s'eu observatiunilor cărora a decisu comisiunea centrale, în tempu de 10 dile urmatórie, dupa espunerea decisiunilor spre vedere publica, er ac'est'a, cărora decisiunile insirate în §. 49 li s'au comunicate de a dreptulu, în restimpu de 10 dile, computele dela diu'a primirii, poté s'eu presente ședinției comisiunii centrali apelatele lor la Curia regia. Apelatiunea are s'eu fie în scrisu și langa ea se poté alaturá noue doveđi.

Comisiunea centrale poté s'eu si face reflesiunile sale la apelata și la noue doveđi, și apoi substerne apelat'a cu acelea împreuna Curiei regie.

§. 51.

Curia regia decide asupra apelatelor într'unulu s'eu mai multe senate de câte 5 membri

Presidintii acestor senate sunt: ședințele curții de cassatiune, ședințele șefiei supremei curții judecatorești, eventualmente vice-șefii ședințele curții de cassatiune și vice-șefii ședințele supremei curții judecatorești dupa ordinea denumirii lor.

În lun'a lui ianuaru alu fie-cari anu, Curia din ședinția plenaria, cu votu secretu alege pre șefii membri ai senatelor.

În casu de trebunția și în decursulu anului se poté compune astfelu de senate.

Aceste senate d'eu cidu în ședinția publica fara ori-ce noua investigațiune.

Regulamentulu de afaceri pentru Curia lu ștatoresca ministrulu de justitiu.

§. 52.

Pe temeiulu decisiunilor Curiei comisiunea centrale rectifica list'a electorale și o ștatoresce definitivmente dupa formularulu normatu de ministrulu celoru interne.

Unu esemplariu autenticu alu ac'estei liste este a se substerne ministrulu de interne, er list'a alegețiloror din fie-care cercu de alegere se va tramite celu pucinu într'unu esemplariu fiecărui orasiu, comune mari și notariatu cercuale din cercu.

§. 53.

La rectificarea în fie-care anu a listei alegețiloror, comisiunea centrale este obligata a pasi astu-feliu, încātu conscripțiunea provisoria celu multa pan' la 5 iuliu s'eu poté espune spre vedere publica, conformu §-lui 43.

Petițiunile pentru rectificarea listei, în fie care anu de la 5 pan' la 15 iuliu s'eu poté presentá, er observatiunile la ac'estea s'eu se prim'esca dela 16 pan' la 25 iuliu.

§. 54.

La compunerea listei alegețiloror pe fie care anu au s'eu fie ținute urmatoriile termine:

Comisiunea centrale este detoria a-si terminá procedur'a normata prin §§. 48, 49 și 50 — pana la 1 noomvre, și a șcecutá substerne la Curia. Curia este îndetorata a decide causele ce i s'au substerne — pan' la 15 decemvre si a le retramite comisiunii centrali.

Terminulu preclusu pentru definitivá ștabilire și tramitare mai departe (§. 52.) a listei alegețiloror, în fie-care anu este diu'a de 30 decemvre.

§. 55.

List'a astfelu rectificata are valóru pentru anulu solaru nemedilocitu urmatoriu.

(Va urmá.)

Concursu.

Pentru deplinirea alor doue capelante vacante în *Belintiu*, se șcria concursu pana la 29 l. e. stilulu vechiu, în care dia se va țiené și alegerea.

Emolumintele sunt:

a) la capelan' a protoprosbitorala: 16 jugere de pamentu, birulu — câte o mesura de cucurudiu, și stol'a îndatinata dela 190 de case;

b) la șcalta capelan'a: 10 jugere de pamentu, 1/3 din biru și din stola dela 210 de case.

Doritorii de a ocupá vre-unulu din ac'este posturi, sunt avisati, recursele lor instruite conformu §-lui 13 din statutulu org. bisericescu, și adresate șinodulu parochialu gr. or. din *Belintiu*, pana la șuprefitulu terminu, a le asterne parintelui protopopu tractualu *George Cratiunescu*, în *Belintiu*, post'a ultima *Kiszető*.

Comitatulu parochialu.

În c'ntelogere cu mine, *Georgiu Cratiunescu* protopopulu tractualu. — 1—3